

Klinická lingvistika a fonetika

Nový studijní program na FF UK

Klinická lingvistika a fonetika je studijní program akreditovaný od roku 2025, který představuje nový způsob získání kvalifikace klinického logopeda. Je realizován na Filozofické fakultě a na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Studium poskytuje interdisciplinární vzdělání v oblasti normální i patologické řečové a jazykové komunikace.

Co se na Klinické lingvistice a fonetice naučíte?

- znalosti o tvorbě, akustických vlastnostech i percepčních zákonitostech řeči
- systematický popis řeči na segmentální i prozodické úrovni
- znalosti o různých úrovních jazyka (lexikum, morfologie, syntax a pragmatika)
- nejnovější poznatky o neurovývojových poruchách vývoje a řeči u dětí, ale i o získaných a přetrvávajících poruchách řečové komunikace u dospělých osob
- dovednosti v oblasti logopedické a surdopedické diagnostiky a terapeutické pomoci osobám s patologií řeči/jazyka/komunikace
- uplatnění lingvistických postupů pro práci s řečí a jazykem
- akustickou a poslechovou analýzu řeči a hlasu a jejich systematický popis na segmentální i prozodické úrovni
- vyslovovat, slyšet a transkribovat jemné rozdíly ve výslovnosti jazyků

Cesta k povolání klinického logopeda

Studium Klinické lingvistiky a fonetiky je rozdělené do bakalářské a navazující magisterské etapy. Jedná se o studium samostatné (jednooborové) a prezenční.

Předpokládá se, že v rámci navazujícího magisterského studia studenti splní i akreditovaný kvalifikační kurz **Logoped ve zdravotnictví**, který zakládá odbornou kvalifikaci zdravotníka nelékaře v oboru klinická logopedie.

Pokud vás láká jedinečné interdisciplinární studium a povolání v oboru klinická logopedie, je pro vás Klinická lingvistika a fonetika tou správnou volbou! Těšíme se na vás!

Fonetika je interdisciplinární obor, který se z nejrůznějších hledisek zabývá lidskou řečí a řečovou komunikací. Je ideální volbou nejen pro ty, kdo se zajímají o humanitní obory, ale i pro technicky nebo přírodovědně zaměřené uchazeče. Jde o jedinečný obor, který můžete v ČR studovat jen na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy.

Fonetika patří k lingvistickým vědám a propojuje poznatky několika vědních oblastí. Kromě základních pohledů na řeč – tvorba, fyzikální vlastnosti, vnímání a fungování zvukového systému daného jazyka – zahrnuje i pohled psychologický, pragmatický, sociologický, technologický a další. U nás pochopíte, jak řeč vzniká a jak ji vnímáme. Porozumíte, jak spolu různé věci v lidské řeči souvisejí, a brzy si vybudujete schopnost vnímat detaily výslovnosti, které na ostatní působí podprahově. Studium fonetiky je nezbytné pro každého, kdo to s řečí – ať už se svou mateřštinou nebo s cizími jazyky – myslí vážně.

Fonetika má přesah i do technického světa. Budete nahrávat v profesionálně vybaveném studiu. Můžete využít přístroje zaměřené na přímé zkoumání řečové produkce, jako je ultrazvuk. Při studiu fonetiky přátelskou formou pochopíte základy statistiky. Porozumíte řečovým technologům konstruujícím programy pro zpracování řeči. A když budete chtít, naučíte se vytvářet užitečné internetové aplikace.

Fonetiku můžete studovat v kombinaci se živými jazyky (bohemistika, anglistika a další), s obecnou lingvistikou, translatologickými obory apod. Absolvent interdisciplinárního oboru fonetika si v řečových vědách může vybrat právě tu svou oblast a s uplatněním nebude mít problém. Ve Fonetickém ústavu fonetiku pěstujeme nejen na úrovni bakalářské, ale i magisterské a případně také doktorské.

Náš obor si vyberte, pokud se zajímáte o jazyky a řeč obecně, když jste fascinováni výslovností různých jazyků nebo dialektů, baví vás práce s lidmi a přitahuje interdisciplinárta fonetiky. Už během studia se můžete **zapojit do projektů**. Ve vyšších ročnících se studenti často podílejí na vědeckých publikacích a účastní se **odborných konferencí**.

Co se na fonetice naučíte? Vyslovovat, slyšet a transkribovat jemné rozdíly ve výslovnosti jazyků, odborně pracovat s audionahrávkami, provádět empirický výzkum v řečových vědách, znalosti o zvukové stavbě jazyků a rozdílech mezi nimi, aplikovat specializované znalosti a dovednosti při výuce cizích jazyků, osvojení základů mluvy hlasových profesionálů, zásady adekvátní komunikace pro oblast kultury mluvené komunikace, lingvistické poznatky klíčové pro výzkumníky zabývající se řečovými technologiemi, dovednosti umožňující fonetickou identifikaci mluvčího pro forenzní účely, schopnost identifikovat a napravovat základní poruchy v zacházení s řečí. Naši absolventi proto nemají problém s uplatněním v Česku ani v zahraničí, zaměstnavatelé oceňují nejen jejich humanitní dovednosti, ale i všeobecný přehled a orientaci v technických disciplínách. **Příklady profesí:** odborný řečový poradce (v divadle, v médiích, ve veřejné sféře), lektor korektivní výslovnosti cizích jazyků včetně češtiny pro cizince, v kombinaci s cizím jazykem vysoce kvalifikovaný učitel jazyků, odborník na *soft skills* (rétorika, argumentace), forenzní fonetik, odborník v oblasti řečových technologií.

Na fonetice máme také studentský spolek FřUK pořádající popularizační akce a přátelská setkání!

představení kurzu

rozhovory s absolventy